

Rolland E ?

Bet savet e 1887.

Leor IV ?

Modernnaet eo bet an doare-skriva.

Taolenn

La mort de la veuve annoncée par les cloches à son fils qui est au loin

L'arbre merveilleux.

La mort de la veuve annoncée par les cloches à son fils qui est au loin

Notenn gand Rolland : Chanson bretonne de Lesneven, recueillie en octobre 1886. La personne qui la chantait avait appris les paroles sur une feuille volante et la mélodie par tradition orale.

Notenn gand “Embann an Hirwaz : eur bern geriou galleg brezonekaet a zo er skrid-se.

CLXXXIX. — LA MORT DE LA VEUVE ANNONCÉE PAR LES CLOCHES
A SON FILS QUI EST AU LOIN.

a) Di - dos - tait oll tud ia - ouank, di - dos - tait da gle -
vet Eur verz spi - ri - tu - el a rei d'eoc'h da en - tent,
Zo great d'eun in - tan - vez demeurez a Vreiz I - zel O Ki -
mia - da diouz he map par - ti - et d'ar bre - zel.

Didostait oll, tud yaouank, didostait da glevet
Eur werz spirituel a rey deoh da entent,
‘Zo greet d’eun intañvez dimeuz a Vreiz-Izel
O kimiada diouz he mab partiet d’ar brezel.

Kement a glevo ar werz-mañ ne rey refleksion
A zo kreñvoh evid eun tigr, kreñvoh eged eul leon,
Hogen a zo eüruz, hogen a zo eun tirant
An hini¹ ‘n-eus lakaet er maro or zalver benniget.

N’ez eus tamm humilite e-touez ar gristenien,
Ma’z eont da weled raktal en eur deuz eur breuvenn
Komzet euz eur fumeleñn deuz a eskopti Dol
A zo manet intañvez ; he ano ‘zo Nabol.

Pevar deuz a vugale a jom gand ar wreg-se,
N’eo ket pemp bloaz echu ar hosa ane².
He bugel lañgisant a ya prest gand Doue,
Hi a jom paralizi kerkent war he gwele.

He mab henañ a lavar : « Me ‘ya da zervichi,
Ar pezh hounezin ‘vezo ‘vid ho soulaji. »
En em daolet e oa d’ar hloar ha d’ar vanite ;
‘Oa ket a zoñj euz e vamm gêz war he gwele chomet.

¹ An hini : Pini, er skrid orin.

² ane : aneze

Ma oe deuet en e oad da dennañ d'ar billet³,
'Tre ma'z oa mab intañvez e oa egzantet.
Eur bloaz war-lerh Lorañ en-eus bet tennet,
'Vid komplisa ar hlahar, eñ nemeur 'oa ijel⁴.
Retorn 'ra d'ar gêr, e galon a oa mantret ;
Pa erru 'kichenn e vamm kalz daelou 'n-doa skuillet.
« Va mamm baour, emezañ, petra reoh-hu bremañ ?
Me am-eus eur billet du hag a rank patiañ⁵. »

Lavared 'ra d'e vamm : « Da gaoud va breur me a ya
Evid e bedo eru wech c'hoaz a-raog partial
Da rei eun dra bennag eru wechig gand an amzer
D'ho soulaji, va mamm baour, e-barz en ho mizer.

Pa erru 'kichenn e vreur, e lavaras dezañ :
« Me am-eus eur billet du hag a rank partial ;`
Ez on deut d'az pedi da rei eun dra bennag eur wechig gand an amzer
Da zoulaji or mamm baour e-barz en he mizer. »

E vreur a respont dezañ : « Na deu ket war va zro,
Da gorompi a rafen gand da finesaou ;
Kentoh evid da gredi, me 'houlen beza raktal
Rentet amañ war ar plas, bouzar, ha mud, ha dall. »

Retorn a ra d'ar gêr, e galon 'zo mantret ;
Pa erru 'kichenn e vamm, kalz daelou 'n-eus skuillet.
« Va mamm baour, emezañ, petra reoh-hu bremañ ?
Va breur ar mizerapla a zoe-barz er vro-mañ.

Kentoh evid va hredi en-deveus goulennet
Beza rentet war ar plas bouzar, ha mud, ha dall. »
« Gouzodu a ran, va bugel, Doue a zo eun tad mad,
A bardon ar peher a-greiz e galon vad. »

Pa edo d'ar vamm dizolet ar bugel adarre o prezeg,
Eur jañdarm e-barz en ti ivez 'zo bet antreet
'Vid rei da Lorañ e veultrin⁶ da bartial raktal,
Hemañ 'oa evid o-daou an diweza glahar.

Lavared a ra d'e vamm : « Me 'ya da glask sikour
Deoh en amezegez, prizet euz va komzou
Prizet euz va hleved :
C'hwi 'vo ma mamm baour, ha me abandonet. »

« Parti 'ta, va bugel, parti 'ta d'ar brezel,
Leusk ahanon e gloar⁷ Doue : red deom mervel. »

³ da dennañ d'ar billet : evid beza soudard.

⁴ ijel : ? izel" (ne rim ket).

⁵ eur billet du hag a rank patiañ : fall e oa e villed, ha neuze e oa red dezañ mond d'an arme.

⁶ e veultrin : e « bulletin », e galleg.

Serra 'reas an nor war e vamm langisant ha kas gantañ an alhwez ;
« Lak 'hañ⁸ war eur horn deuz an aoter, her havi goude-ze. »

Pa edo en e rejimant oh entent euz e loen,
E lavar d'e gabiten : « Va mamm baour a zo maro :
Me gleo patant ar hleier o seni dezi glazou. »

Lavared a ra e gabtien : « Eur mirakl braz e ve
'Klevfes-te kleier da vro hanter-kant leo ane⁹. »
Lavared 'ra d'e gabiten : « Kemerit eun tamm fer¹⁰
Hag e klevet anezo o seni koulz ha me. »

Lavared 'ra e gabiten : « Me o hlevo koulz ha te :
Bremaig-souden, va bugel, me 'ya da rei dit da goñje
Ma'z i d'ar gêr da weled antered da vamm gêz
Kar gouzoud a ran, da galon 'zo en dristidigez. »

Pa 'n-deveus bet e goñje, e vale noz ha deiz,
Ma oa rentet er gêr, ne oa ket pell daleet.
Rag ma erru er gêr en em daol war e zaoulin
Da drugrekaad Doue deuz e hrasou divin.

Rag ma echu e bedenn, e kemer eun alhwez ;
Rag ma tigor an nor e sell deuz ar gwele.
E kavas e vamm baour maro, warni 'n em daolas,
Gand ar hlahar en-devoa, e galon a rannas.

Setu eno skwer ha poltred ar vugale vad
Ar re 'zo bet en andred o mamm dener, o zad.

⁷ e gloar : notenn gand an oberour : il faudrait *guard*.

⁸ 'hañ : anezañ.

⁹ 'ane : aneze.

¹⁰ fer : galoupad.

L'arbre merveilleux.

Notenn gand Rolland : Chanson bretonne de Lesneven, revueillie en octobre 1886.

CXC. — L'ARBRE MERVEILLEUX

a)

Dansomp' ta gwi-o-lans Red e ve-o for-mi eur jan-
E - me ar zou-ne-rien;

son var ju-jed eur ve-zen, Red e ve-o for-mi eur jan-
son var ju-jed eur ve-zen.

Dañsom 'ta, gwioloñs¹¹,
Eme ar zonerien (*diou wech*)
Red e vo formi eur jañson war zujed eur wezenn. (*diou wech*)

Ar wezenn-mañ 'zo saver war vordig eur riñvier
En eur barrezig vihan demdost da Landreger.

Ar wezenn-mañ 'zo plantet war bord an abati ;
Me 'gred eur rosignol yaouank a gomand warnezi¹².

Ar wezenn-mañ 'zo branket partoud dre ar hoajou,
Glaz eo 'vel eur rejinenn¹³, karget a avalou.

Eur vandenn laboused 'tizrei diouz an draonienn, 'tizrei deus ar hoajou
Me a gred ez int repozet serten war he brankou.

Eur vandenn chasourien¹⁴ 'tizrei diouz a Naoned,
Unan ezu ar pichoned o-deus bet tizet.

Touch deuz deliou ar wezenn 'zo eur pehed veniel,
Debri euz he avalou 'zo eur pehed marvel.

Ar jañson 'zo kompozet serten ar eun ton trist :
Maro eo mamm an avalou, n'or-bezo mui a jistr.

¹¹ gwioloñs : violoñs.

¹² eur rosignol yaouank a gomand warnezi.: galleg.

¹³ eur rejinenn : eur winienn.

¹⁴ chasourien : chaseerien.